

Ὁ κ. Σ. Δοντᾶς παρουσιάζει τὸν ἄρτι ἐκδοθέντα Β΄ τόμον τῆς «Χειρουργικῆς» ἐκδεδομένον ὑπὸ τῶν κ. Γερούλανου, Καίρη κλπ., ἐξαίρων τὴν σημασίαν του ὡς πληροῦντος ἔν κενὸν τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιογραφίας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ

Δ. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ.—*Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ Κωνστ. Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων**.

Γ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ.—*1. Ἡ Ἀκρόπολις τῆς Οἰνόςης.*

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ.—Περὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ δευτερεύοντος τῶν πρεσβυτέρων, ὑπὸ Κ. Μ. Ράλλη.‡

Ὁ δευτερεύων τῶν πρεσβυτέρων :

Ι.—Δηλοῦται καὶ διὰ τῶν ὄρων 1) *δευτερεύων τῶν ἱερέων*¹ ἢ 2) *ἀπλῶς δευτερεύων*² ἐνῶ πρὸς δῆλωσιν τοῦ δευτερεύοντος τῶν διακόνων ἀείποτε σχεδόν, προστίθεται ἡ λέξις *τῶν διακόνων*³. Οὕτως ἐν τῇ μητροπόλει Μιλῆτου ἐν τῇ ἀχρονολογήτῳ ἀποφάσει τοῦ μητροπολίτου Μανουὴλ γίγνεται μνεῖα τοῦ δευτερεύοντος Ἰωάννου τοῦ Γαβριᾶ Α. Δ. 6, σ. 153, ἐν ἐρμηνείᾳ ὀφφικ. Μ. ἐκκλησίας ἐν Συντ. 5 σ. 536 σημ.

* Ἐὰ δημοσιευθῆι εἰς τὰς Πραγματείας τῆς Ἀκαδημίας.

‡ Ἐξήγησις συντετμημένων λέξεων :

Α. Δ.=Acta et Diplomata, ed. Miklosich et Müller.

Α. Ρ.=Acta Patriarchatus Constantinopolitani, ed. Miklosich et Müller.

Συντ.=Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων, ἐκδ. Γ. Α. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ.

¹ Ὅρα Κωδίνου Κουροπαλάτου, ὀφφικ. Μ. ἐκκλησίας ἐν Συντ. 5 σ. 533, τὴν ἀπὸ Μαΐου 1332 ὁμολογίαν καὶ ὑπόσχεσιν τοῦ δευτερεύοντος τῶν ἱερέων ἐν Α. Ρ. 2 σ. 159-160, τὴν ἀπὸ 2 Μαρτίου 1382 συνεδρίαν τοῦ πατριαρχικοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πατριάρχου Νεῖλου, αὐτ. 2 σ. 175, τὸν ὑπ' ἀριθ. 1 κώδικα τῆς μητροπόλεως Σερρών ἐν Π. Παπαγεωργίου, Αἱ Σέρραι κλπ. ἐν *Byzantinische Zeitschrift*, 3 σ. 282.

² Μ. Εὐχολόγιον, ἐρμην. ὀφφικ. Μ. ἐκκλησίας ἐν Σύντ. 5 σ. 536 σημ. καὶ Κωδίνου Κουροπαλάτου ὀφφικ. Μ. ἐκκλησίας αὐτ. σ. 533 σημ. 3.

³ Οὕτως ἐν τοῖς πρατηρίοις ἀπὸ Μαρτίου 1263 καὶ ἀπὸ Μαρτίου 1256 ὁ μὲν δευτερεύων τῶν ἱερέων τῆς μητροπόλεως Σμύρνης, Μιχαὴλ ὁ Βαρυπάτης, ὑπέγραψε διὰ μόνης τῆς λέξεως *δευτερεύων*, ἐνῶ ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων Γεώργιος ὁ Χρυσοβέργης ὑπέγραψε: *δευτερεύων τῶν διακόνων*. Ὅρα ἐν Α. Δ. 4 σ. 157 καὶ 164.

ἀπαντᾷ ὡσαύτως ὁ ὄρος δευτερεύων μόνος, ἢ 3) ἱερεὺς καὶ δευτερεύων¹, ἢ 4) δευτεράριος².

II.—Ἀπαντᾷ οὐ μόνον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Κ/πόλεως, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις μητροπόλεσι καὶ ἐπισκοπαῖς, ὡς ἐν τῇ τῆς Κνωσσοῦ ἢ Χάνδακος³, ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ἰεροῦ⁴, ἐν τῇ μητροπόλει Μιλήτου⁵, ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης⁶.

III.—Καταλέγεται ὑπὸ Κωδίνου τοῦ Κουροπαλάτου ὄφφικ. Μ. ἐκκλησίας⁷ ἐν τῇ ἕκτη πεντάδι, τῇ τάξει τέταρτος καὶ δῆ, μετὰ τὸν πρωτοπαπᾶν καὶ πρὸ τοῦ δευτερεύοντος τῶν διακόνων, «ὁ δευτερεύων μετὰ τὸν πρωτοπαπᾶν ὀφφίκιον», ὑπ' ἄλλων δ' ἐν τῷ εὐωνύμῳ χορῷ τῇ τάξει τρίτος καὶ δῆ, μετὰ τὸν ἄρχοντα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ πρὸ τοῦ ἐξάρχου⁸, ὑπ' ἄλλων δ' ἐν τῷ εὐωνύμῳ χορῷ τῇ τάξει δεύτερος καὶ δῆ, μετὰ τὸν πρωτοπαπᾶν καὶ πρὸ τοῦ ἄρχοντος τῶν ἐκκλησιῶν⁹ καὶ ὑπ' ἄλλων ἐν τῷ εὐωνύμῳ χορῷ τῇ τάξει δεύτερος καὶ δῆ, μετὰ τὸν πρωτοπαπᾶν καὶ πρὸ τοῦ ἐξάρχου¹⁰.

IV.—Καθῆκον ἔχει 1) τὸ εἰσοδεῦν τοὺς ἱερεῖς, πρωτοπαπᾶ μὴ ὄντος καὶ ἄρχειν τῶν ἱερέων ἀπὸ τοῦ πρωτοπαπᾶ οὗ καὶ φέρει τὰ δευτερεῖα κατὰ Κωδίνου

¹ Ὅρα τὸ ἀπὸ Αὐγούστου 1118 γράμμα συμβιβασμοῦ ὕπερ συνυπέγραψεν ὡς μάρτυς ὁ ἱερεὺς καὶ δευτερεύων τῆς ἐκκλησίας Κνωσσοῦ ἢ Χάνδακος Δημήτριος ἐν Α. D. 6 σ. 99 τὸ ἀπὸ Ἰουνίου 1207 πρατήριον ὕπερ συνυπέγραψεν ὁ ἱερεὺς καὶ δευτερεύων τῆς ἐπισκοπῆς Ἰεροῦ Ἰωάννης Μυρσινιώτης αὐτ. 6 σ. 152. Ὁ ἱερεὺς καὶ δευτερεύων τῆς μητροπόλεως Μιλήτου κάστρου Παλατιῶν Κωνσταντίνος ὁ Μυρσινιώτης συνυπέγραψε τὰ πρατήρια ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1212 Α. D. 6 σ. 158, ἀπὸ Φεβρουαρίου 1213 αὐτ. 160 καὶ 162, ἀπὸ Μαρτίου 1213, αὐτ. 164 καὶ 165, ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης ὁ ἱερεὺς καὶ δευτερεύων Νικόλαος τὸ ἀπὸ Μαρτίου 1242 δωρητήριον Α. D. 4 σ. 69, ἐν τῇ ἀπὸ Αὐγούστου 1304 πράξει γίγνεται μνεῖα τοῦ ἱερέως καὶ δευτερεύοντος Ροβενικεῖας Κωνσταντίνου. Ὅρα ἐν Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς Πετροπόλεως παραρτ. 17 (1911) σ. 43.

² Ὅρα πρ. β' τῆς ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Μηθᾶ συνόδ. ἔτους 536 παρὰ Hardouin, 2. σ. 1237.

³ Ἐν αὐτῇ δευτερεύων ἦν, ἀρχομένου τοῦ ιβ' αἰῶνος, ὁ ἱερεὺς Δημήτριος. Α. D. 6 σ. 99.

⁴ Ἐν αὐτῇ, ἦν ἀρχομένου τοῦ ιγ' αἰῶνος, δευτερεύων Ἰωάννης ὁ Μυρσινιώτης, οὗ ἡ ὑπογραφή ἀπαντᾷ ἐν τῷ ἀπὸ Ἰουνίου 1207 πρατηρίῳ. Ὅρα ἐν Α. D. 6 σ. 152.

⁵ Ἐν αὐτῇ γίγνεται ἀρχομένου, τοῦ ιγ' αἰῶνος, μνεῖα τοῦ δευτερεύοντος, Ἰωάννου τοῦ Γαβρᾶ ἐν τῇ ἀχρονολογήτῳ σημειώσει τοῦ μητροπολίτου Μιλήτου Μανουήλ, Α. D. 6 σ. 153. Δευτερεύων ἦν ἐν αὐτῷ, ἀρχομένου τοῦ ιγ' αἰῶνος, Κωνσταντίνος ὁ Μυρσινιώτης οὗ ἡ ὑπογραφή ἀπαντᾷ ἐν τοῖς πρατηρίοις ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1212, αὐτ. σ. 158 160 καὶ 162, ἀπὸ Μαρτίου 1213, αὐτ. 164, 165.

⁶ Ἐν αὐτῇ δευτερεύων ἦν κατὰ τὸν ιγ' αἰῶνα, ὁ Νικόλαος οὗ ἡ ὑπογραφή ἀπαντᾷ ἐν τῷ ἀπὸ Μαρτίου 1242 δωρητηρίῳ. Α. D. 4 σ. 369, Μιχαὴλ ὁ Βαρυπάτης οὗ ἡ ὑπογραφή ἀπαντᾷ ἐν τοῖς πρατηρίοις ἀπὸ Μαρτίου 1263 καὶ ἀπὸ Μαρτίου 1256, αὐτ. 4 σ. 157 καὶ 164.

⁷ Συντ. 5 σ. 533.

⁸ Ἐρμηνείαν ὄφφικ. Μ. ἐκκλησίας ἐν Συντ. 5 σ. 536 σημ.

⁹ Μ. Εὐχολόγιον. Οὕτω καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καταλόγῳ ὄφφικ. ἐν Εὐχολογίῳ ἐκδ. Γοάρου σ. 227.

¹⁰ Οὕτω ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ Εὐχολογίῳ ἐκδ. Γοάρου πρώτου καταλόγου, ὄφφικ. σ. 225.

Κουροπαλάτην ὄφφικ. Μεγάλης Ἐκκλησίας¹ καὶ κρατεῖν τὸν τόπον αὐτοῦ ἀπόντος².

2) Ἐχειν (φέρειν) τὰ δευτερεῖα τοῦ πρωτοπαπᾶ³.

3) Τὸ ὑπουργεῖν τῷ ἀρχιερεῖ κατὰ τὰς χειροτονίας⁴.

4) Τὸ μετέχειν τοῦ πατριαρχικοῦ δικαστηρίου μετ' ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων⁵.

5) Τὸ συνυπογράφειν ἔστιν ὅτε ὡς μάρτυρα εἰς δικαιοπραξίας ἀφορῶντα γράμματα, ὡς διαλύσεις καὶ συμβιβασμούς⁶, πρατήρια⁷, δωρητήρια⁸.

V.—Ἔστιν ὅτε ἦν τετιμημένος καὶ ἐτέρῳ ἐκκλησιαστικῷ ἀξιώματι, ὡς τῷ τοῦ νομικοῦ. Οὕτως ἦν ἅμα καὶ νομικὸς ὁ δευτερεύων τῆς μητροπόλεως Μιλήτου κάστρου Παλατίων Κωνσταντῖνος ὁ Μυρσινιώτης⁹.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΣΕΔΡΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑ.— Περὶ τῆς ἐγχειρήσεως τῆς ἀποκολλήσεως τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς κατὰ τὴν μέθοδον **Gonin***, ὑπὸ **Γ. Φ. Κοσμετάτου**.

Ἡ ἀποκόλλησις τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἡ θεωρουμένη μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν τελευταίων ἐτῶν ὡς νόσος ἀνίατος ἀπὸ θεραπευτικῆς ἀπόψεως, ὑπέστη ἀληθῆ νεκρανάστασιν, ἀφ' ὅτου ὁ ἐσχάτως ἀποθανὼν καθηγητῆς Gonin τῆς

¹ Συντ. 5 σ. 533 καὶ αὐτ. σημ. 3.

² Μ. Εὐχολόγιον καὶ ἔρμην. ὄφφικ. Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν Συντ. 5 σ. 536 σημ.

³ Κωδῖνου Κουροπαλάτου ὄφφικ. Μεγάλης Ἐκκλησίας αὐτ. σ. 533 καὶ Μ. Εὐχολόγιον.

⁴ Ὅρα Μ. Εὐχολόγιον καὶ Εὐχολόγιον ἐκδ. Γοάρου σ. 242.

⁵ Οὕτω μετέσχε τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πατριάρχου Νεΐλου δικαστηρίου μετ' ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 2 Μαρτίου 1382 καὶ ὁ δευτερεύων τῶν ἱερέων. Α. Ρ. 2 σ. 37, οὐχὶ δ' ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων ὡς ἀνακριβῶς γράφει ὁ Zchishman, Die Synoden und die Episkopalämter in der morgenländischen Kirche σ. 155 σημ. 1.

⁶ Οὕτω τὸν ἀπὸ Αὐγούστου 1118 συμβιβασμὸν συνυπέγραψε ὡς μάρτυς καὶ ὁ δευτερεύων τῶν ἱερέων τῆς ἐπισκοπῆς Κνωσσοῦ ἢ Χάνδακος Δημήτριος. Ὅρα ἐν Α. Δ. 6 σ. 99.

⁷ Ὅρα τὸ πρατήριον ἀπὸ Ἰουλίου 1207 τὸ ὑπογραφὲν καὶ ὑπὸ τοῦ δευτερεύοντος τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ, τὰ ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1212 αὐτ. σ. 158, ἀπὸ Φεβρουαρίου 1213, αὐτ. σ. 160 καὶ σ. 162, ἀπὸ Μαρτίου 1213, αὐτ. σ. 164, καὶ 165 ὑπογραφέντα ὑπὸ τοῦ δευτερεύοντος τῆς μητροπόλεως Μιλήτου Κωνσταντίνου τοῦ Μυρσινιώτου, τὸ ἀπὸ Μαρτίου 1263 ὁ δευτερεύων τῆς μητροπόλεως Σμύρνης Μιχαὴλ ὁ Βαρυπάτης, αὐτ. 4 σ. 157.

⁸ Οὕτως ἐν τῇ μητροπόλει Σμύρνης ὁ δευτερεύων Νικόλαος σύνυπέγραψε τὸ ἀπὸ Μαρτίου 1242 δωρητήριον. Α. Δ. 4 σ. 69.

⁹ Αὐτ. 6 σ. 158, 160, 162, 164, 165.

* **G. F. COSMETATOS.** — Sur l'opération du décollement de la rétine d'après la méthode de Gonin.